10 ශ්‍රේණිය බුද්ධ ධර්මය

06 පාඩම

සැකසුම හා ඉදිරිපත් කිරීම

ඒ. වී. චමින්ද විජේකුමාර ආරියදාස මයා

කෑ/ දෙහි/ සීපෝත් සේනානායක ක. වි.

අධීක්ෂණය

බී.ඒ.අයි.අයි.සංජු ලෝචන මයා

සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (සිංහල හා ආගම)

දෙහිඕවිට අධ්‍යාපන කලාපය

chamindavijeekumara@gmail.com

දු.ක. අංකය :- 0718416477, 0702035765

06 පාඩම

සසුන් කෙත සරු කළ, උතුමෝ ගුණැති පෙරකළ

වැලිවිට අසරණ සරණ සිරි සරණංකර සංඝරාජ මාහිමිපාණන් වහන්සේ

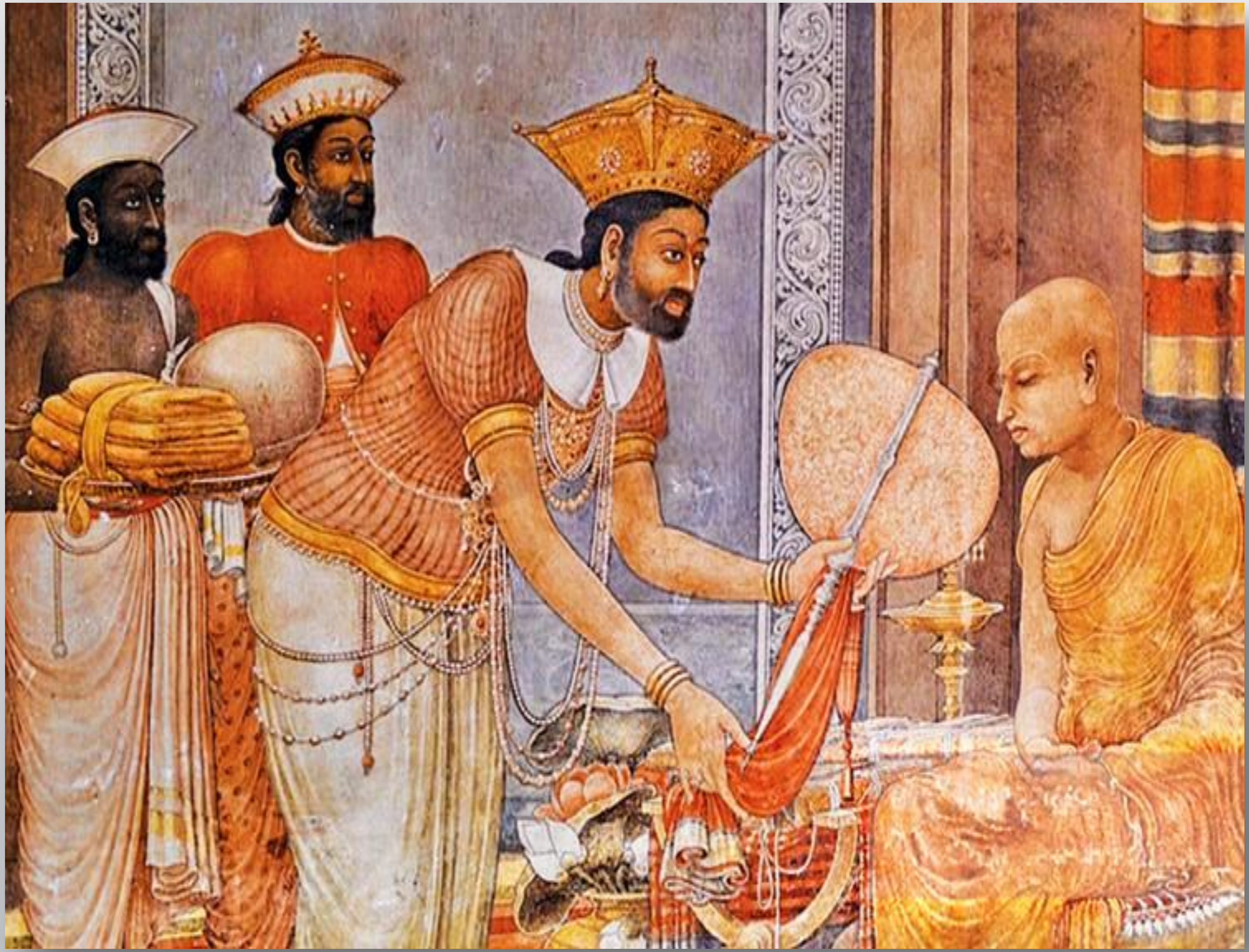

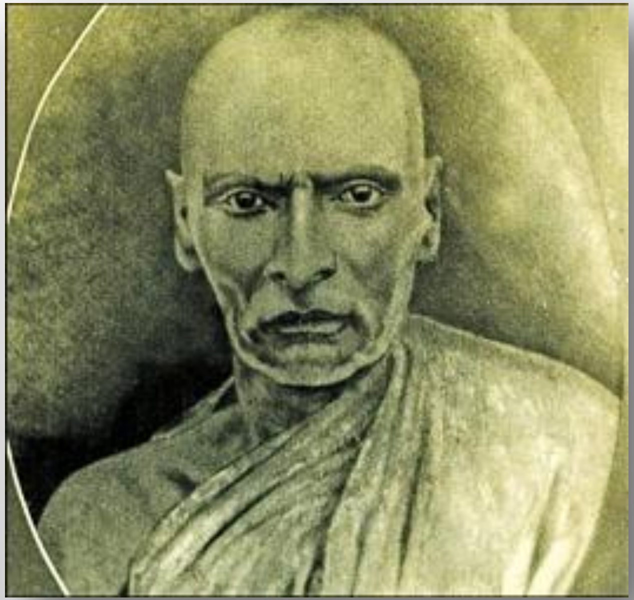

සරණංකර හිමියන් පහළ වන යුගයේ මෙරට පැවති සමාජ ශාසනික තත්ත්වය

- ❖කන්ද උඩරට රාජධානිය නායක්කාර් වංශික අබෞද්ධ රජවරුන්ගේ පාලනයට යටත් වීමෙන් දේශීය බෞද්ධ සංස්කෘතික ක්‍රමයෙන් පරිහානියට පත් වෙමින් පැවතීම
- ❖ එක් උපසම්පදා භික්ෂුවක් හෝ සොයා ගැනීම අසීරු වන තරමට ශාසනය පරිහානියට පත්ව තිබීම
- ❖අධ්‍යාපනය ලැබීමට පොත්පත් මෙන් ම ගුරුවරුන් ද සොයා ගැනීම ඉතා ම දුෂ්කර වීම
- ❖භික්ෂූන් නමින් පෙනී සිටි ඇතැම්හු අඹුදරුවන් පෝෂණය කළ අතර ඇතැම්හු ධනවත් රදල පවුල්වලට පණිවිඩ ගෙන යාම් ආදී මෙහෙවර කිරීම
- ❖එමෙන් ම ඔවුහු ධර්ම විනය පිළිබඳ දැනුමෙන් මෙන් ම ශික්ෂණයෙන් ද පිරිහී සිටීම

සරණංකර හිමියන් ශාසනික දියුණුව උදෙසා කළ කාර්යයන්

- බුද්ධ ශාසනය නගා සිටුවීමේ අධිෂ්ටානයෙන් ශාසනමාමක පිරිස් සංවිධානය කිරීම
- ඒ සඳහා “සිල්වත් සමාගම” නමින් සංවිධානයක් පිහිටුවා ගැනීම
- දුසිල්වතුන්ගේ බාධක හිරිහැර මැද පා ගමනින්ම ගම් දනව් සිසාරා වඩිමින් ධර්මය දේශනා කරමින්, පැවිදි වීමට කැමති බොහෝ පිරිසක් සිල්වත් සමාගමට එක් කර ගැනීම
- බොදු දූ දරුවන්ගේ ශාසනමාමක බව ද දියුණු කිරීමට ක්‍රියා කිරීම
- ධර්ම ඥානය මෙන් ම වත් පිළිවෙත් ප්‍රගුණ කර සසුනේ චිර පැවැත්ම කැමති භික්ෂූන් වහන්සේ බිහි කිරීමට කටයුතු කිරීම

සරණංකර හිමියන් ශාසනික දියුණුව උදෙසා කළ කාර්යයන්

- කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමාගේ උදවු ඇතිව සියම් දේශයෙන් උපසම්පදාලාභී භික්ෂූන් වහන්සේලා මෙරටට මෙරටට වැඩම වීම
- සරණංකර හිමියන් ඇතුළු භික්ෂූන් වහන්සේලා හය නමක් උපසම්පදාව ලබා ගැනීම
- උඩුනුවර නියම කන්දේ පිරිවෙනක් පිහිටුවීම
- අනුරාධපුර, දඹුල්ල, පොළොන්නරුව ආදී බෞද්ධ සිද්ධස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය කරවා නිසි පරිදි පුද පූජා පැවැත්වීමට කටයුතු කිරීම
- මහනුවර පැවැත් වූ දේවාල පෙරහැරට ශ්‍රී දන්ත ධාතූන් වහන්සේට උපහාර දැක්වීමේ මාලිගාවේ මහ පෙරහැර ද එක් කිරීම
- වටිනා ධර්ම ග්‍රන්ථ රැසක් රචනා කිරීම

සරණංකර හිමියන් විසින් රචිත ධර්ම ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ

මුණිගුණාලංකාරය

වැලිවිට සරණංකර හිමි

සාරාර්ථ සංග්‍රහය

වැලිවිට සරණංකර හිමි

රතනත්‍රය ප්‍රණාම ගාථා සන්නය

වැලිවිට සරණංකර හිමි

සතර බණවර සන්නය

වැලිවිට සරණංකර හිමි

සරණංකර හිමියන්ගේ චරිතයෙන් ගත හැකි ආදර්ශ

- ✓ත්‍රිවිධ රත්නය පිළිබඳ ව අපරිමිත ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වීම
- ✓ශික්ෂාකාමී හා අල්පේච්ඡ ව ජීවත් වීම
- ✓විවිධ දුෂ්කරතා මැද වුව ද අධ්‍යාපනය පිළිබඳ දැඩි ඇල්මක් දැක්වීම
- ✓සිසු දරුවන්ට උදවු කිරීමට තිබූ කැමැත්ත
- ✓නාරහංකාර බව
- ✓ස්ථිර අධිෂ්ඨානය

දුටුගැමුණු මහ රජතුමා

දුටුගැමුණු රජතුමාගෙන් සිදු වූ සමාජ ශාසනික සේවාව

- විදේශීය ආක්‍රමණිකයන්ගෙන් රට ජාතිය බේරා ගැනීම
- සම්බුද්ධ ශාසනයේ චිරස්ථිතිය සඳහා කටයුතු කිරීම
- මහා සංඝ රත්නය කෙරෙහි ගෞරවයෙන් කටයුතු කිරීම
- මහා විහාරය වඩාත් අංග සම්පූර්ණ ලෙස විවිධ ගොඩනැගිලි වලින් යුක්ත ව දැකුම්කලු සුවිසල් බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත් කිරීම
- සෑම ගමක ම ධර්ම දේශකයන් ලවා ධර්ම දේශනා පැවැත්වීමට ධර්ම පූජා සිදු කිරීමට ද කටයුතු සැලසීම
- වෙසක් උත්සවය පැවැත්වීම
- ආරෝග්‍යශාලා පිහිටුවා ගිලන්හල් සේවාවක් ආරම්භ කිරීම

- බෞද්ධ ලෝකයාගේ මුදුන්මල්කඩක් බඳු රුවල්වැලි සෑය ඉදිකිරීම හා තවත් වෙහෙර විහාර හැට අටක් දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවල කරවීම

- ලෝවාමහා ප්‍රාසාදය යනුවෙන් හැඳින්වෙන අසිරිමත් ගොඩනැගිල්ල ඉදි කරවීම

- දුටුගැමුණු මහ රජතුමා තමා විසින් මිරිස් ව්‍යාංජනයක් භික්ෂූන් වහන්සේලාට නොපුදා අනුභව කිරීම නිසා එයින් තමාට පවක් සිදු වූයේ යැයි සිතා මිරිසවැටිය චෛතය ඉදි කළේය

දුටුගැමුණු රජතුමාගේ චරිතයෙන් අපට ලබාගත හැකි ආදර්ශ

- රටේ ස්වාධීනත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීම වෙනුවෙන් ස්ථිර අධිෂ්ඨානයෙන් යුතු ව කටයුතු කිරීම
- සම්බුද්ධ ශාසනයේ චිරස්ථිතියත් සංවර්ධනයත් උදෙසා ශ්‍රද්ධාවෙන් හා ඕනෑකමින් කටයුතු කිරීම
- සංඝරත්නයේ අවවාද අනුශාසනා පිළිගැනීම හා ඔවුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් කටයුතු කිරීම
- යුද්ධයේ දී මිය ගිය ප්‍රතිවාදියාට පවා ගරු කිරීම
- ධර්ම ශ්‍රවණයට දැඩි කැමැත්තක් දැක්වීම
- අවස්ථාව ලද සෑම විටම පුණ්‍ය ක්‍රියාවන්හි නිරත වීම

තෙරුවන් සරණයි...!